

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

МАТЕРІАЛИ

**III Міжнародної
науково–практичної конференції**

**„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”**

Частина 1. Психолого-педагогічний напрям

**19-20 травня 2010 року
м. Рівне**

ББК 72

УДК 001+37+316.3
Н-34

**НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА
МОЛОДИХ: Матеріали III Міжнародної науково-
практичної конференції студентів, педагогів,
психологів та молодих науковців. Частина 1.
Психолого-педагогічний напрям. – Рівне, 2010.– 200 с.**

Програмний комітет:

Постоловський Руслан Михайлович – канд.іст.наук, проф., ректор – **голова оргкомітету**

Поніманська Тамара Іллівна – канд.пед.наук, проф., проректор з наукової роботи РДГУ – **заступник голови оргкомітету**;

Гон Максим Мойсейович – докт.політ.наук, проф.;

Павелків Роман Володимирович – докт.психол.наук, проф.;

Пальчевський Степан Сергійович – докт.пед.наук, проф.;

Сяський Андрій Олексійович – докт.техн.наук, проф.;

Войтович Ігор Станіславович – канд.пед.наук, доц.;

Воробйова Ірина Анатоліївна – канд.пед.наук, доц.;

Галатюк Юрій Михайлович – канд.пед.наук, проф.;

Галуха Любов Юріївна – канд.іст.наук, доц.;

Каштан Сергій Степанович – канд.техн.наук, доц.;

Максимцев Юрій Романович – канд.фіз.-мат.наук, доц.;

Павелків Віталій Романович – канд. психол. наук, доцент

Черніговець Тетяна Іванівна – канд.пед.наук, доц.;

Черній Алла Леонідівна – канд.політ.наук, доц.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №9 від 29.04.2010р.)

провідних марок України рекламується не тільки як “Пиво Твоєї Батьківщини”[2], а насамперед – як символ України і через асоціативні образи підкреслюється цей зв’язок[2], підкріплюючись елементом національного аудіо супроводу[2]. Свідоме використання маніпулятивних технік з метою отримання надприбутків чинить вагомий вплив саме на ще несформовану психіку підлітка.

Теорії розвитку та лікування раннього алкоголізму в основному спираються на медичні моделі; психологічні механізми його розвитку, формування потягу до алкоголю, методи психопрофілактики і психокорекційної роботи вивчені значно менше. Дослідження вітчизняних психологів були спрямовані на вивчення глибоких проблем адиктивної поведінки та алкоголізму, причин і сутності залежності підлітків, процес її виникнення та форми прояву, закономірності особистісної схильності до алкоголізму підлітків, критерії виявлення осіб, які становлять “групу ризику”, психологічні аспекти проблеми попередження вживання підлітками алкоголю.

Виявлення глибоких психологічних чинників формування алкогольної адиктивної поведінки у шкільної молоді є важливим і недостатньо вирішеним завданням, тому метою нашого дослідження стали: на основі системного підходу виявити психологічні чинники формування адиктивної поведінки у шкільної молоді на прикладі вживання слабоалкогольних напоїв, поглибити теоричні уявлення про адиктивну поведінку і специфічні умови її розвитку. Предметом нашого дослідження стали механізми формування адиктивної поведінки підлітків на прикладі вживання слабоалкогольних напоїв. Для реалізації програми дослідження використовувався комплекс психодіагностичних методів (спостереження, бесіди, анкетування, тест “Ваше ставлення до алкоголю (Т. Шугай)” [5, с. 13-25], методики “Особистісний опитувальник Г. Айзенка”, адаптований О.Г. Шмельовим) [4, с. 133 - 141], спрямованих на виявлення особливостей підліткового віку у ставленні до вживання слабоалкогольних напоїв.

Експериментальне дослідження проводилося в ЗОШ № 25 м. Рівного, серед учнів 11 класів. У дослідженні взяли участь 22 хлопці і 18 дівчат.

За результатами дослідження було виявлено, що схильними до вживання слабоалкогольних напоїв є 40 % хлопців і 60 % дівчат; а вважають це прийнятним 60 % хлопців і 40 % дівчат. Ми визначили, що з слабоалкогольних напоїв підлітки надають перевагу пиву. За типами темпераменту рівень схильності до вживання слабоалкогольних напоїв є наступним: серед учнів 11-х класів сангвінічний тип темпераменту мають 7 учнів, серед яких тільки двоє учнів майже щоденно вживають слабоалкогольні напої; холеричний тип темпераменту в 11 дітей, серед яких 8 вживають слабоалкогольні напої помірно, двоє схильні до вживання цих напоїв і один учень зовсім не вживає. Флегматичний тип темпераменту встановлено у 9 учнів, серед яких 6 вживають помірно і 3 зовсім не вживають слабоалкогольні напої; меланхолічний тип темпераменту має 13 учнів, 8 учнів вживають слабоалкогольні напої помірно і 5 схильні до вживання.

Отже, найбільш схильними до вживання слабоалкогольних напоїв є підлітки з меланхолічним і холеричним типами темпераменту.

Нами була розроблена система психопрофілактичної роботи, яка включала тренінгові заняття, які ставили перед собою завдання: навчити підлітка “розпізнаванню” небезпечних для нього ситуацій, тобто таких, що загрожують його найвразливішому “місцю найменшого опору”; формуванню у підлітка здатності “об’єктивізувати” небезпечні для нього ситуації, тобто зуміти підійти до них ніби-то зі сторони, поглянути на те, що відбувається, так, ніби це відбувається з кимось іншим; розширити діапазон можливих варіантів поведінки у складних для них ситуаціях. Нами було проведено ряд бесід, про ситуацію із вживання алкоголю підлітками в Україні та на Рівненщині, які носили просвітницький характер, також з метою психопрофілактики ми провели вправи “Брейн – ринг”, “Спірні твердження”, “П’ятика”.

Одержані результати дозволили визначити напрями удосконалення системи профілактики узалежнень серед підлітків, апробовано методику діагностики наявності особистісної схильності у підлітків до вживання слабоалкогольних напоїв.

Впровадження результатів дослідження відбувалося в середній школі № 25 м.Рівного, у формі практичної роботи з профілактики адиктивної поведінки серед підлітків.

Список використаних джерел

1. Закон України Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження споживання і продажу пива та слабоалкогольних напоїв. – Голос України., № 24 11.02.2010.
2. Нова рекламна кампанія «Пива нашої Батьківщини», [Електронний ресурс] 2007., пресс-релиз ЗАТ «Оболонь», режим доступу до журн.: <http://www.press-release.com.ua/content/view/1403/>.
3. Попрощька Л., Високий Замок. – Львів., 2009. - № 18. – 6 с.
4. Райгородский Д.Я. Практическая психодиагностика. Издательский Дом “БАХРАХ – М”, Самара., 2002. – 133 – 141 с.
5. Шугай Т. Й. Профілактика вживання алкоголю серед молоді // Шкільному психологу. Усе для роботи. – 2009. - № 4. – 13-25 с.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Касаткіна О.В., канд. психол. наук, ст. викладач

Рівненський державний гуманітарний університет

Основним завданням сучасного викладача іноземної мови є зацікавити студентів своєю дисципліною, підкреслити важливість вивчення іноземної мови, залучити їх до активної діяльності та аналітичного мислення. Для вирішення цієї проблеми необхідно визначити, що спонукає студентів до вивчення мови, і які саме мотиви необхідно розвивати, щоб забезпечити успішне спілкування іноземною мовою в реальних умовах.

У сучасній психологічній та педагогічній науках проблема мотивації є однією з провідних і використовується для визначення системи чинників, які визначають поведінку, стимулюють та підтримують активність на належному рівні. Мотивація визначається не лише як необхідна умова ефективного оволодіння знаннями, а і як важливий чинник розвитку особистості.

Мотиви виникають та розвиваються на основі потреб: лише стаючи мотивом, потреба набуває визначеності. І потреби, і мотиви, і цілі перебувають у взаємозв'язку [2, с. 102].

Проблемі мотивів присвячена ціла низка наукових праць вітчизняних та зарубіжних психологів: М.Алексєєвої, Дж.Аткінсона, Л.Божович, Л.Бурлачука, Д.Ельконіна, Г.Костюка, О.Леонтєєва, Д.МакКлеланда, С.Рубінштейна, Ю.Орлова, Х.Хекхаузена та ін. Психологічні праці дозволяють визначити механізм дії мотивації, форми та методи її актуалізації та розвитку.

Для процесу оволодіння іноземною мовою у навчальних закладах справедливими є закономірності і загальна класифікація мотивів навчальної діяльності, досліджені П.Гальперінім, Д.Ельконінім та ін. Так, М.Алексєєва, О.Вербицький, А.Маркова, виходячи із полімотивованості навчання, виділяють зовнішні та внутрішні мотиви та стверджують, що саме внутрішні мотиви адекватні завданням навчальної діяльності.

Аналізуючи роботи О.Вербицького, Ю.Орлова, Б.Сосновського, В.М.Тимошенко зазначає, що існує дві великі групи мотивів: мотиви досягнення та мотиви пізнавальні. У першій групі мотивів пізнавальна діяльність є лише засобом досягнення мети, що знаходиться за межами самої пізнавальної діяльності, в другій – вона сама є метою [3, с.5].

Проте, таке протиставлення на думку деяких дослідників є дискусійним, адже пониження ролі “зовнішніх” мотивів значно збіднює реальне мотиваційно-смісловне забарвлення навчальної діяльності, адже соціальні мотиви – генетично первинні і виконують смислоутворюючу функцію в навчальній діяльності, тому їх розвиток є важливою умовою її успішності (Б.Вайнер, В.Леонтєєва, Г.Літвін, Б.Сосновський та ін.).

У психологічній літературі мотивація досягнення найчастіше визначається як прагнення до змагання з самим собою у досягненні більш високих результатів, як загальне прагнення до поліпшення у всіх сферах діяльності, до переживання успіху в будь-якій значущій для особистості діяльності і уникнення невдачі.

Варто зазначити, що потреба у досягненні не є природженою, вона має свої корені у соціально-культурному походженні дитини. Вона розвивається в період ранньої соціалізації особистості [3, с.6]. Саме тому, будь-яка освітня установа повинна орієнтуватись на подальший позитивний розвиток цієї потреби, адже саме він впливає в подальшому на формування професійних домагань, на характер професійної та навчальної діяльності.

Спілкування має безпосереднє відношення до проблеми мотивації, оскільки є способом і засобом задоволення потреб. У людини існує потреба в спілкуванні, а спілкування, в свою чергу, є однією з умов навчання. Варто зазначити, що мотивацією спілкування є не лише потреба в ньому, а й інші потреби, такі як, наприклад, пізнавальна. Тому, бажання вільно, добре спілкуватись позитивно впливає на бажання цьому навчатись, і навпаки – особа, яка навчається може через спілкування ділитись досвідом і набувати нові знання. Таким чином, задається рух діяльності студентів від навчальної до професійної разом з трансформацією потреб, мотивів, цілей, засобів, предмета і результатів навчання.

Оскільки основним засобом спілкування слугує мова [1, с.236], то її потрібно вивчати, і коли студент розуміє це, то його мотивація навчання та досягнення зростає.

Рівень мотивації можна вважати достатньо високим, якщо студент, окрім аудиторної практичної роботи, виконує ще й самостійну роботу з вивчення мови, самостійно знаходить шляхи реалізації потреби в іншомовному спілкуванні.

Підвищенню рівня мотивації досягнення і спілкування сприяє інтерактивне навчання, коли заняття – не просто прийом-передача знань, а дружня бесіда, ефективність якої залежить від майстерності викладача, його вміння комбінувати різні технології навчання, вміння спілкуватися, здатності до діалогу, а мовленнєва діяльність у всіх її видах (аудіювання, говоріння, читання, письмо) організована за допомогою ситуативних вправ, сприяє виробленню у студентів умінь вільно вживати мовні засоби, вдосконалює етику спілкування, розвиває вміння порівнювати зміст і форму висловлювання в тій чи іншій ситуації спілкування.

Просте використання на занятті тренувальних вправ не принесе успіху, оскільки такі вправи самі по собі не розвивають уміння брати участь у комунікації. Саме тому виникає потреба розвивати навички спонтанної комунікації відповідно до потреб ситуації, а для цього потрібна система комунікативно-орієнтовних вправ. Такі вправи є максимально наближеними до умов реального спілкування, зміст мовлення не треба вигадувати. Ці завдання максимально звернені до самого студента та передбачають використання його життєвого досвіду. Комунікативно-орієнтовні вправи пов'язані з удосконаленням мовленнєвих умінь, а, відповідно, з використанням мовного матеріалу в інтересах комунікації.

Саме комунікативно-орієнтовні вправи дозволяють позбутись основних психологічних бар'єрів студентів, адже навчання відбувається у невимушеній обстановці, поєднує у собі як індивідуальну, так і групову роботу, що сприяє закріпленню вмінь співробітництва, створення атмосфери доброзичливості, взаємоповаги та взаємодопомоги.

Не варто обминати увагою і самостійну роботу студентів. Самостійна робота посідає виняткове місце на сучасному етапі, оскільки студент отримує знання лише у процесі особистої самостійної діяльності.

Самостійна робота – це засіб навчання, який:

– формує у того, хто навчається, необхідний обсяг та рівень знань, навичок і умінь для вирішення певного класу пізнавальних задач і відповідного просування від нижчих до вищих рівнів розумової діяльності;

– виробляє психологічну установку на самостійне систематичне поповнення своїх знань і вироблення умінь орієнтуватись у потоці інформації при розв'язанні нових пізнавальних задач.

Самостійна робота як прийом навчання може входити майже до всіх методів навчання, застосовується на різних етапах процесу навчання.

О.С.Казачінер у своїй статті “Шляхи підвищення ефективності та якості уроку англійської мови” наголошує, що будь-яка самостійна робота на будь-якому рівні самостійності повинна мати конкретну мету; самостійна робота повинна відповідати навчальним можливостям, а ступінь складності повинен задовольняти принцип поступового переходу з одного рівня самостійності на інший; зміст самостійної роботи та форма її виконання повинні викликати інтерес, бажання виконати роботу до кінця; самостійна робота повинна організовуватись таким чином, щоб вона виробляла навички та звички до праці.

Отже, неможна не погодитись з твердженням, що формування мотивації досягнення ґрунтується на положенні не закладання готових мотивів і цілей у свідомість, а створення таких умов і ситуацій розгортання

активності, коли бажані мотиви і цілі створюються і розвиваються з урахуванням і в контексті минулого досвіду, індивідуальності, внутрішніх спрямувань самого студента [3, с.16].

Ефективність такого процесу пов'язана з навчанням на оптимальному рівні складності, індивідуалізацією процесу навчання з метою надання можливості кожному студенту оцінити власний потенціал, пережити і відчувати власний успіх у процесі оволодіння мовою. Саме у такому аспекті використання інтерактивного навчання та впровадження самостійної роботи студентів дають можливість студентам здійснити самоаналіз та збалансувати свою самооцінку, підвищити рівень мовленнєвих вмінь, сформувати навички взаємодії, підвищити індивідуальну активність на заняттях.

Отже, при навчанні студентів іноземної мови потрібно враховувати мотиви досягнення та спілкування і розвивати найбільш дієві з них, необхідно навчитися вдало поєднувати аудиторну та самостійну роботу студентів з метою підвищення рівня інтересу до предмету.

Список використаних джерел

1. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы / Ильин Е.П. – С.Пб.: Питер, 2008. – 512с.
2. Лузан П.Г., Зайцева І.В. Щоб у кожного студента була мотивація до навчання. Про шляхи її формування // П.Г. Лузан, І.В. Зайцева // Педагогіка толерантності. – 2001. – № 1. – С.100-105.
3. Тимошенко В.М. Психологічні особливості формування мотивації досягнення майбутніх учителів (на матеріалі вивчення іноземної мови): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.07 "Вікова та педагогічна психологія" / В.М. Тимошенко. – К. – 2001. – 20 с.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ АДАПТИВНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАЛЕЖНО ВІД РЕЛІГІЙНИХ ОРІЄНТАЦІЙ

**Кислинська Ганна, магістрант, Дейниченко Л.М., канд. пед. наук, доцент
Слов'янський державний педагогічний університет**

Особливого значення для духовного розвитку особистості набуває саме визначеність рівня гармонійної сформованості структури релігійності молоді людини. З психологічного погляду релігія є різновидом ціннісно-орієнтаційної діяльності людини, яка відіграє визначальну роль у мотивації поведінки, вчинків, а також адаптації в соціумі.

Аналіз психологічної та філософської літератури показав, що у вчених були різні концептуальні підходи до вивчення проблеми релігійного феномену і дослідження ціннісно-сміслової сфери особистості. Так, для Фрейда релігійність відтворюється з особливостей психіки будь-якого індивіда, а психіка виступає складовою частиною релігії [2 с. 85]. Фром у своїх дослідженнях наголошував, що мета людини в гуманістичній релігії – досягнути найвищої сили, але не безсилля; гідність – це самореалізація, а не пригнічення [2 с. 92].

Над вивченням проблеми психології релігії працювали такі зарубіжні та вітчизняні вчені, як: У. Джеймс, Р. К. Роджерс, М. Рокіч, К.Г. Юнг, І. Ялом, Колодний А.М., Леонтьєв Д.А., Платонов К.К., А.Г. Сафронов.

Мета статті полягає в експериментальному дослідженні взаємозв'язку рівня релігійності та адаптованості студентів у соціумі.

Експериментальне дослідження проводилося у Слов'янському державному педагогічному університеті. Вибірку склали 50 студентів. Вікові параметри 18-23 роки. Під час дослідження ми використовували такі методики: «Структура індивідуальної релігійності» Ю.В.Щербатих, «Анкета релігійних спрямувань» І.М. Богдановського, багатфакторний особистісний опитувальник «Адаптованість» А.Г. Маклакова, «Діагностика соціально-психологічної адаптованості» К.Роджерс, Р. Даймонд, «Анкета ціннісних орієнтацій» М. Рокіча.

Результати дослідження свідчать, що студентська молодь має такі показники рівня індивідуальної релігійності: високий рівень – зовнішні ознаки релігійності (44%), віра у творця та існування вищої сили (44%), ставлення до релігії як взірця моральних норм поведінки (50%), ставлення до релігії як філософської концепції (52%), існування релігійного самоусвідомлювання (48%). 40% опитуваної молоді мають середній рівень за показником, цікавість до «псевдонауки». 56% студентів надають перевагу пошуку підтримки в релігії, що становить низький рівень.

Згідно з отриманими показниками нами були виявлені рівні релігійної орієнтації – високий рівень релігійної орієнтації мають 44% студентів, низький рівень релігійної орієнтації – 56%.

За даними, які були отримані при опитуванні студентів за «Анкету релігійних спрямувань», робимо такі висновки:

Студенти з високим рівнем релігійної орієнтації вважають, що віруючих зараз стає більше, бо це: повернення до істинної віри – 24%, пошук ідеалів або заповнення духовної порожнечі – 20%. Студенти з низьким рівнем релігійної орієнтації впевнені в тому, що релігія це – політична гра (20%) або ж опіум для народу (10%). На запитання «Релігію, яку ви сповідаєте?», студенти дали наступні відповіді: так, я віруюча людина, а саме християн – 56%; ні, я не віруюча людина – 44%.

Студентів, які звертаються до Бога з молитвою більше (56%), ніж тих, які не звертаються взагалі, або дуже рідко (44%). Найчастіше вони звертаються до Бога у таких ситуаціях: в важку хвилину – 18%, коли сесія – 36%, коли щось дуже хвилює – 2%, в багатьох ситуаціях – 20%, коли чогось дуже бажається – 6%, коли хочуть добра собі і близьким людям – 18%.

Аналіз результатів діагностики особистісного адаптаційного потенціалу студентів за методикою «Адаптованість» показує, що 42% мають слабкий рівень адаптованості, це свідчить про те, що ці студенти іноді неадекватно сприймають умови діяльності, свої можливості, не відчувають соціальної підтримки, іноді їм здається, що всі проти них.

Задовільний рівень адаптованості мають 26%, тобто поведінковий регулятор, комунікативний потенціал і моральна нормативність присутні у цих студентів у нормі.

ЗМІСТ

ПСИХОЛОГО – ПЕДАГОГІЧНИЙ НАПРЯМ

Hal Rice, M. Sue Sroda. A Brief History of CTLT at Murray State University	3
Shankovs'ka Vasylyn, Zubilevych Maryna. The training of bachelors at humanitarian university departments in the USA and Great Britain	3
Абібуллаєва С. М. Наукові підходи до вивчення педагогічного мислення в контексті професійного становлення особистості майбутнього вчителя	4
Андронович Л.Н., Дубинина Д.Н. Разнообразие приемов обучения пересказа литературных произведений как средство повышения эффективности формирования у дошкольников связной речи	7
Бакшиш Евеліна, Заредінова Е. Р. Підготовка вчителя до особистісно-орієнтованого виховання молодшого школяра	8
Баланович Ганна, Белешко Д.Т. Розробка методичного посібника: Курс за вибором «Подільність цілих чисел»	9
Баранова С. Н, Стреха Е.А. Ознакомление старших дошкольников с организмом человека в процессе дидактических игр	11
Бекирова Адиле Рустемовна Особенности формирования основ гражданской культуры младших школьников в школах автономной республике Крым	12
Бенедюк Т.М., Зайченко Ю.А., Твердохліб І.А. Використання комп'ютера на уроках математики	15
Берник Іванна, Янцур М.С. Формування професійної спрямованості учнів основної школи з врахуванням соціонічних типів особистості	17
Блащинская И. А. Состояние владения старшими дошкольниками словарем русского и белорусского языков в ситуации близкородственного двуязычия.	18
Богданова Ганна, Ротерс Т.Т. Інтерактивні технології навчання вчителів фізичної культури у післядипломній педагогічній освіті	20
Бородач Татьяна, Дубинина Д.Н. Обогащение и активизация словаря детей дошкольного возраста	21
Бородич Ирина, Горбатова Е.В. Использование книжной иллюстрации как средства развития творчества у детей дошкольного возраста	21
Вербець Олександр, Тарасенко В.І. Соціально-психологічні проблеми поглиблення якості освіти	22
Вербіцький П.М., Кирильчук Ю.В. Методика розвитку технічних здібностей в учнів на заняттях з професійного навчання (за професією токаря)	23
Войтик Т. П., Стреха Е.А. Организация игр с природными материалами детей младшего дошкольного возраста в практике работы дошкольных учреждений	25
Войтович І.С. Використання форумів у педагогічній діяльності.	25
Войтович Оксана Формування міжпредметних компетентностей учнів ЗОШ	27
Галатюк Михайло Дидактичний зміст навчально-пізнавальної компетентності у шкільній освіті.	28
Галатюк Тарас Формування навчальної діяльності у процесі з розв'язування фізичних задач.	30
Ганжа М. Проектування функціональної моделі естетичного виховання молодших школярів засобами дизайну	31
Гаюк Андрій, Сингаївський Д.В. Використання інтерактивних аудіовізуальних засобів у процесі трудового навчання старшокласників	33
Гладун Тетяна Індивідуалізація навчання учнів засобами інформаційних технологій.	34
Гнедко Наталія, Белешко Д.Т. Основні принципи реалізації допрофільної підготовки.	36
Гомонай Іванна, Дичківська І.М. Принципи добору матеріалу з народного декоративно-прикладного мистецтва для роботи з дошкільнятами.	37
Гордєєва Ольга, Вербець В. В. Проблеми підготовки педагогів-балетмейстерів дитячих хореографічних колективів у вищих навчальних закладах.	39
Горобець Т. В. Сучасні технології зі слухання музики в дошкільних навчальних закладах у контексті підготовки до практики студентів педагогічних коледжів.	40
Давидюк Людмила, Янцур Л.А. Формування у дошкільників інтересу до декоративної діяльності за мотивами українських народних промислів.	43
Дмитришина Надія Національне виховання в українській педагогічній думці.	45
Єфремов С.В. Здійснення професійно спрямованої науково – дослідної роботи студентів у наукових гуртках у позааудиторний час у вищих навчальних закладах України у 80–90 роки ХХ століття.	46
Заблюцька Ірина, Гроть Л. В. Особливості навчання монологічного мовлення школярів в середній ЗОШ.	47
Заредінова Е.Р., Алієва Е.Н. Характеристика інноваційних технологій як засіб формування творчої активності учнів.	48

Заячківська М.В. Виховання дітей старшого дошкільного віку в різновікових групах: сучасні теоретико-методичні підходи.	51
Зінченко П.А., Твердохліб І.А. Використання мультимедійних технологій в навчальному процесі під час повторення навчального матеріалу.	52
Зиядинова Рияна, Зарединова Е.Р. Подготовка молодых педагогов к работе с одаренными детьми.	54
Зубілевич М.І., Концимал І.П. Особливості впровадження проектно-методики на уроках англійської мови на початковому ступені навчання в ЗОШ.	55
Зубілевич М.І., Павлуш Наталія. Сугестопедичний підхід до процесу викладання іноземної мови у середній ЗОШ на старшому етапі навчання.	57
Івашенко А.А., Твердохліб І.А. Основні етапи розвитку та використання комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання.	58
Карпович О. А., Стреха Е. А. Методика ознакомления детей старшего дошкольного возраста с лекарственными растениями.	60
Кашицька Ольга, Малиновська Н.В. Виховання економічної культури у дітей старшого дошкільного віку.	61
Кирильчук Зоряна, Суржук Т.Б. Роль текстологічних знань у навчанні молодших школярів зв'язних висловлювань.	63
Кіась Аліна, Долинська Л.В. Формування ефективних копінг-стратегій вчителів активними соціально-психологічними методами навчання.	64
Козаченко І.А. Основные характеристики содержательно-процессуального подхода в учебном процессе.	66
Коломієць Н.М. Концепція та засоби особистісно зорієнтованого підходу у навчанні іноземних мов.	68
Колтович О.В., Стреха Е. А. Экологическая сказка как средство формирования экологических представлений у детей старшего дошкольного возраста.	69
Конько Юлія, Самсонок Н.Ф. Критичне мислення – основа формування особистісної позиції дошкільника.	70
Корецька Наталія, Горобаха Н.М. Інтеграція різних видів діяльності як засіб сенсорного виховання дітей третього року життя.	71
Костолович М.І. Зміст, форми й методи активізації творчого потенціалу підлітків у процесі краєзнавчої роботи.	73
Кравчук Тетяна, Павлова Н.С. Сучасні інтерактивні технології у процесі навчання інформатики.	74
Красько Надія, Малиновська Н. В. Педагогічні умови формування усвідомленого ставлення старших дошкільників до своїх прав та обов'язків.	75
Круглик О. В., Коваль В.В. Методика формування методів наукових досліджень у процесі вивчення математики.	77
Крук Сергій Іванович, Козяр Михайло Миколайович. Педагогічні умови формування толерантності у особового складу підрозділів з надзвичайних ситуацій.	79
Кучмистенко Е.Л., І.В.Житко. Взаимодействие детского сада и семьи в процессе математического развития детей старшего дошкольного возраста.	79
Левченко Діна, Тарасенко Г.С. Роль мистецтва у формуванні екологічної свідомості особистості: аксіологічний аспект.	81
Логвинюк Наталія, Бляшевська А. В. Інтерактивні технології формування професійно спрямованої іншомовної комунікативної діяльності майбутніх економістів.	83
Лотоцька Інна, Вербець В.В. Проблеми діагностики соціального потенціалу студентів.	83
Мазурок Оксана, Михальчук Н.О. Педагогічні умови формування професійної компетентності в майбутніх вчителів іноземних мов.	84
Малишевська С., Сингаївський Д.В. Формування профорієнтаційних знань учнів 8-9 класів в процесі трудового навчання з використанням ігрових методів.	86
Матвеєнко А. Н., Стреха Е. А. Народные приметы как средство ознакомления детей старшего дошкольного возраста с природой.	87
Мащенко Вікторія, Суржук Т.Б. Формування мовленнєвої здібності учня початкових класів.	87
Менумерова Фериде, Зарединова Э.Р. Специфика педагогического общения учителя.	90
Мисник С.А., Стреха Е. А. Ознакомление детей старшего дошкольного возраста с птицами ближайшего природного окружения.	91
Мойсюк Русана. Гендерні аспекти виховної діяльності релігійних організацій західної України початку ХХ століття.	92
Мусаєва З.Р. Педагогические условия приобщения детей старшего дошкольного возраста к народным традициям средствами этнографической культуры.	94
Мустафаєва З.И. Эффективные формы взаимодействия дошкольного учреждения и семьи в процессе физического воспитания дошкольников.	96
Ніжегородцев В., Грищенко Г.О. Формування вмінь та навичок у навчально-дослідній роботі	

студентів курсу спеціального фізичного практикуму.	97
Нечай С.П. Нові пріоритети моделі музично-педагогічної підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів.	98
Носяр О.В., Янцур Л.А. Формування художнього образу в образотворчій діяльності старших дошкільників.	100
Облівач Аліна, Заредінова Е.Р. Засоби навчання нового покоління запит сучасної освіти.	101
Остапчук Вікторія, Бігунова С.А. Використання інтерактивних технологій на молодшому етапі загальноосвітньої школи при вивченні англійської мови.	102
П'янкowska Інна, Голубєва М. О. Провідні тенденції європейської освіти у підготовці учителів у ВНЗ Німеччини.	103
Павелків К.М. Загальна і професійно-педагогічна культура вчителя: сутність та специфіка.	105
Павлова Н.С. Формування компетентної особистості через впровадження у процес навчання веб-квестів.	107
Пічурова Катерина, Сварковська Л.А. Характеристика рухової активності дітей третього року життя.	108
Поліщук Валентина, Кирильчук Ю. В. Формування знань учнів 8-9 класів на заняттях трудового навчання з використанням нетрадиційних уроків.	109
Поліщук Н.В. Особливості реалізації дидактичних принципів при викладанні курсу „Технологічне обладнання харчової промисловості та його експлуатація”.	110
Попчук Олена. Формування професійної культури майбутніх документознавців засобами педагогічних інновацій.	113
Ребенок Е. А., Заредінова Э.Р. Технологія інтерактивного навчання.	115
Романович Ольга, Косарева О. І. Педагогічні умови формування гендерних ролей в процесі соціалізації дітей старшого дошкільного віку.	117
Руль Анна, Янцур М. С. Формування професійних намірів в учнів старшої школи в процесі трудового навчання на основі індивідуального підходу.	118
Русин В., Дичківська І.М. Рухливі ігри як засіб всебічного розвитку дітей дошкільного віку.	120
Савенюк Тетяна, Белешко Д.Т. Методика навчання студентів математичних спеціальностей загальним методом розв'язування планіметричних задач.	120
Семерня О. М., В.В.Пака. Інформаційні підходи організації навчально-пізнавальної діяльності старшокласників з фізики.	122
Семещук Андрій, Янцур М.С. Використання сучасних інформаційних технологій в процесі графічної підготовки молодших спеціалістів технічного напрямку.	126
Сергеева Е.В., Нога И.В. Создание и апробация электронного учебника «Информационные технологии в биологических исследованиях».	127
Смайлова А.С. Розвиток в учнів інтересу до вивчення іноземної мови засобами проблемних завдань.	128
Соломонян Наїра, Косарева О.І. Педагогічні умови формування позитивного я-образу у дітей старшого дошкільного віку.	131
Суботюк Валентина. Проблеми екологічного виховання особистості в історії шкільної освіти і педагогічної думки.	132
Сьох Я. В., Коваль В. В. Методика організації та проведення позакласної роботи у класах з поглибленим вивченням математики.	134
Ткаченко Юлія, Стучинська Н.В. Контроль знань та вмінь студентів вищих медичних навчальних закладів засобами інформаційно-комп'ютерних технологій у процесі вивчення фізико-математичних дисциплін.	135
Тригуб Любов Михайловна. Педагогические аспекты формирования коммуникативной компетентности дошкольников в условиях двуязычия.	137
Тульська Оксана. Самовдосконалення як один із шляхів формування професійної культури майбутніх екологів.	138
Усенко Роман Станіславович. Формування інформаційно-комунікативної компетентності студентів.	140
Устінова Вікторія, Засєкіна Т.М. Особливості критичного мислення як методу навчання в сучасній школі.	141
Федорчук Юлія, Бігунова С. А. Шляхи підвищення швидкості ознайомлювального читання англійською мовою.	142
Фирсова Н., Воловик А.К. Глобализация европейской системы высшего образования.	143
Філіппова Лариса. Методика проведення лекційних занять з хімії для студентів фармацевтичної галузі.	144
Хайруллаева Диляра Энверовна. Теоретические основы ознакомления дошкольников с изобразительным искусством в процессе посещения музея.	146
Харкавців Ірина, Ковальчук В. Ю. Застосування нових інформаційних технологій і засобів навчання як один із напрямів розвитку педагогічної творчості.	148

Хоронжевський О.М. Температурно-повітряний режим навчальних майстерень та гігієнічні вимоги.	150
Чудюк Галина, Вербець В. В. Формування морально-етичного потенціалу студентів в контексті особистісно орієнтованого виховання.	151
Шевцова Наталья Пантелеевна. Педагогическая оценка эмоционального состояния дошкольников в процессе индивидуального подхода.	153
Шкловчик О.А., Стреха Е.А. Экологическое воспитание детей старшего дошкольного возраста в процессе реализации метода проектов.	155
Шкопителько Сільвія, Поніманська Т.І. Педагогічні умови формування здорового способу життя у дітей дошкільного віку.	156
Шурин Олена. Гуманістична поведінка як невід’ємна особистісна риса майбутніх учителів.	157
Юрчук Олексій, Поніманська Т.І. До проблеми наступності у фізичному вихованні старших дошкільників та молодших школярів.	158
Аджалимова Э. Р., Харахады С.И. Психофизиологические механизмы овладения чтением.	159
Адаманова Ельзара, Заредінова Е.Р. Зміст та сутність поняття «інтерес» у психолого-педагогічній літературі.	161
Багай Б.М., Павелків Р.В. Психологічні особливості розвитку Я-концепції молодшого школяра.	162
Бакал Анатолій. Подолання психологічних бар’єрів як передумова успішної діяльності майбутнього фахівця.	163
Богушевич Татьяна, Горбатова Е.В. Развитие творческих способностей старших дошкольников в условиях кружковой работы.	164
Грицай Яна, Бушусв Т.В. Развитие Я-образу профессионалу на этапе фахової підготовки.	165
Гріньова О.М. Теоретичний аналіз проблеми української ментальності в психологічній літературі.	166
Дук Н.И., Шебеко В.Н. Формирование мотивации двигательной активности дошкольников в условиях игровой деятельности.	167
Илькова Н. В. Развитие познавательных возможностей младших школьников.	168
Карнаух Володимир, Савуляк В.О. Вживання підлітками слабоалкогольних напоїв як чинник формування адикцій.	169
Касаткіна О.В. Психолого-педагогічні умови формування мотивації досягнення студентів на заняттях іноземної мови.	170
Кислинська Ганна, Дейниченко Л.М. Особливості прояву адаптивності студентської молоді залежно від релігійних орієнтацій.	172
Кравцов О.Г. Мотивационной тенденции к агрессии как фактор деливентго поведения несовершеннолетних правонарушителей.	173
Кулаков Р.С. Психологічні аспекти та бар’єри професійного самовизначення у ранньому юнацькому віці.	174
Лабінська С.М. Розвиток рівня домагань підлітків залежно від типу сімейних відносин.	176
Мазорчук І., Павелків В.Р. Теоретико-методологічні аспекти дослідження агресії та агресивності.	177
Майнінна І.Н. К вопросу о проблеме оценки глубинных индивидуально-психологических характеристик восприятия человека по выражению его лица.	178
Максимов А.А. Компьютерно-игровая зависимость сквозь призму неклассической психологии.	178
Марчук В.А., Павелків Р.В. Психологічні особливості розвитку особистісної рефлексії в пізнавальній діяльності підлітків.	179
Майнінна І.Н. Новый подход к изучению личности: связь экзистенциальных и индивидуально-психологических характеристик личности.	181
Ожоганич М.М., Михальчук Н.О. Складові комунікативної компетенції старшокласників.	182
Отич Дарія, Бушусва Т.В. Психологічна сутність копіngu.	183
Павелків В.Р. Теоретичний аналіз психології агресії та агресивності у зарубіжній літературі.	183
Палагнюк В., Ямницький В.М. Професійна адаптація викладача-початківця педагогічного ВНЗ як психологічна проблема.	185
Ренке Сергій Олександрович. Образ професійного психолога в свідомості студентів.	186
Рябкіна О.К., Пов’якель Н.І. Гендерні особливості формування конфліктної компетенції в юнацькому віці.	188
Сейдаметова С.И. Особенности личности и качество жизни больных в травматологии и ортопеди.	189
Серко Володимир, Руденко Н.М. Психологічні умови розвитку конфліктологічної компетенції студентів.	191
Ходин Виктор, Гордеюк О.В. Влияние внутрисемейных факторов на формирование личности старшего ребенка.	192
Хомич Іванна, Павелків Р.В. Особливості формування ставлення до свого Я в учнів молодшого шкільного віку.	193
Шабалина Виолетта, Бежанова Н.Л. Критериальная характеристика уровня сформированности общеучебных интеллектуальных умений младших школьников на уроках чтения.	194
ЗМІСТ.	197

Наукове видання

„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА МОЛОДИХ”

**Матеріали IV Міжнародної
науково–практичної конференції
студентів та молодих науковців**

**17–18 травня 2010 року
м. Рівне**

Відповідальний за випуск –
Комп'ютерна верстка –

Формат 60*84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Друк різнографний. Ум. друк арк. 32. Замовлення № 97 /1. Тираж 300 прим.

*Віддруковано засобами оперативної поліграфії ПП Самборський І.О.,
вул. Толстого, 3, м. Рівне, Україна, 33028.*